

LA PATRIA CATALANA.

REVISTA DE LITERATURA, CIENCIAS, ARTS E INTERESSOS LOCALS.

SURTIRÁ DOS VEGADAS AL MES.

PREUS DE SUBSCR PCIO.	ADVERTENCIA.	PUNTS DE SUBSCRIPCIO.
VALLS: trimestre. . rals 6. Fora » . . » 6y 1/2. Un número sol. . . » 1.	No 's publicará cap escrit sense la firma del autor com tampoch se retornarán los originals que no 's inserten.	VALLS: Administració carrer de Baldrich, 16, cantonada. Barcelona: Teixidó y Parera, Pi, 6. Los demás punts remetent l'import de la subscripció en sellos de correu
ANY 1.	VALLS 31 OCTUBRE DE 1880.	NÚM. 2.

AVIS.

No 's considerará subscriptor y per consegüent no 's continuarà enviant nostra Revista á tots los de fora que no hajan satisfet l'import del primer trimestre, per tot lo dia 10 del próxim mes de Novembre.

PENSAMENTS SUJERITS

PER LA PRÓXIMA

FESTA DELS MORTS.

La humana historia es un mar, que desde 'l port del paradís terrenal está continuament creuhat de naus, que á misteriosas platjas se encaminan. Ja á mils se contan las generacions que han desembarcat en lo lloch del etern descans; ¡quanta varietat de formas han ofert á la observadora mirada los baixells en que han viatjat los pobles, que uns á altres se han suxehit com las onas, que per la peregrinassió los han pas-

sejat!; de quanta varietat de suxessos testimonis han sigut las ayguas movedissas, que ara mansas, ara turbulentas y moltas vegadas tempestuosas, sempre han portat á la frontera de la vida las atropelladas multituts! ¡De quanta sang están tenyidas las onas de aquest mar! quantas coronas de llor y de olivera; quantas diademas de or y diamants son joguina entretinguda de la sua cristallina escuma! ¡quantas espasas, que á pobles enters sepultaren baix la llosa de la ambissió ó de la venjansa, sepulta en sas inmidables entranyas, aquest gran mar del temps! Mes altas las montanyas de sas ayguas que las mes sorprenents alturas, edificadas per lo talent y per lo geni, á totas las tapa aquesta espantosa llosa, que es diu lo passat.

Tot ha passat!! la riquesa, la gloria, las alturas de xeixanta segles! ¡los grans sabis, los grans capitans, los grans artistas, los grans pobles, Egipte ab lo seu Sesóstris; Phenicia ab lo seu Hiram; Assiria ab lo seu Nabucodonosor; Persia ab lo seu Ciro; Grecia ab lo seu Alejandro; Roma ab los seus Céssars; ¿que son devinguts? Han passat; las onas del temps sepultan quasi tots los monuments que alsaren, los llibres que 'ls seus sabis escrigueren, las divinitats ó ídols

que ab lo seu orgull fabricaren! Sos tronos, sos altars caygueren al fons de aquest mar, que apres d' engolirse tots los homes y todas las obras de tots los segles, está famolench com lo jorn que comensá lo bram de sas dejunas ayguas!

Esglayador abisme 'l de la historia humana! Son fons negre guarda la primera gota de sang de la que la nostra sang es filla; las cendras del paternal cor á qual impuls tots los nostres cors baten; lo bressol de la humanitat descansa en ell: allí jau lo primer llit nupcial del home, allí las despullas de la primera cabanya, abrich de la primera familia! Espantós recort, com amargas la mel de la existencia que el dit de Deu, posá en nostres tremolosos llabis!

¡Ay, hermosa societat humana: tas conquistas, tos progressos, tas glorias, tas grandesas son endoladas per lo pensament de ton fi; tot vá al fons de aquest mar; la nau en que tu passejas, avuy empavesada y orgullosa, s' estrellará com se han estrellat todas las que 't precehiren, y la generació que portas al cor, la que avuy s' embarca per seguirte, desde la balustrada de sa nau, mirará y dirá: mirant al fons, *ha passat*.

Ha passat!

Mes ¡oh Deu de la vida! es posible que criasseu al home, imatge vostra, sols per ensenyarli rápidamente las vostras grandesas, sols per fer naixer en son cor lo llegítim desitj de la immortalitat, sols perque anhelés gosar per sempre de vos y de vostras obras; que embarquesseu aquest ser sensible é intel·ligent perque atmirés las extensas platjas, que tenen maravellas per arenas, y que despres de habervos vist en la magnificencia de las vostras obras, y de habervos cantat l' himne de la vostra alabansa, contemplarvos en lo mirall de la creació, li digueu: «Prou, fill meu, prou has cantat, prou has atmirat, prou has desitjat; t' he embarcat á la vida perque vinguesses á estrellarte en la mort; t' he fet per tenir lo gust de desferte; te he il·luminat perque te enamoreses de la llum y te desesperesses devant la certesa de que tornarias al fons de las tenebras; he fet que coneguesses

la diferencia que va de ser home á ser pols, per afondir en ta ánima l' horror de esdevenir un grapat de la pols que trepitjas! Es creible que Deu escrigués ab lletras de estrellas l' anunci de la sua gloria, en la nit, y que encengués de dia lo sol, perque al resplandor de aquesta colossal llantia, l' home s' enterés de la divina immensitat, perque un moment despres sentís la veu carinyosa del autor de tants prodigis dientli: «ja m' has conegut, ja m' has desitjat, ja m' has amat; prou he fet de tu, tot ha acabat per tu!»

No. La idea de la dignitat de Deu y lo sentiment de la dignitat del home se revoltan contra aquesta pressumpció. La fé y l' humanitarisme condemnan tota escola materialista. La pols que pensa, no pot renunciar á la esperansa del seu pensament sense abdicar ab villania, la sua alta y quasi soberana realesa.

Sent aixó, mentres que quants contemplan las ruinas de la humanitat enfonsadas en lo temps y en lo espay, guiats per lo criteri rahonalista, murmuran del curt y estret destí del home; los que miran la historia desde las alturas de la fé exclaman: «no, no ha passat la humanitat de ahir; en eix abisme que 'ns esglaya y aterra, quedan las obras materials del home, las despullas de la seua vejetació, la pols que ja á la pols tocaba; mes l' esperit que ideava las obras, que dictaba las lleys, que combinaba las civilisacions, que formaba 'ls talents y enaltia als genis, no ha passat; no ha mort l' home imatge de la vida; viu, y viu en una regió de pau perpétua, de goig aquí incalculable; ó viu, ab lo remordiment de no haber sapigut aprofitarse de las lliçons de la veritat y de la justicia.»

Eix es lo criteri cristiá; eixa es la consoladora y digna doctrina de l' Esglesia que proclama la immortalitat del ánima. Docma completament de acort ab las nostras aspiracions, y ab lo sentiment de repugnancia, en nosaltres sempre encés, á tot lo que signifiqui destrucció total y definitiva de nostre ser.

Segons lo cristianisme, la vida humana

no te fronteras; la mort no es mes que la línea equinoccial; lo pas de un á altre hemisferi; lo fi del viatge; la arribada al port; en aquest port se estrellan y esfonsan las naus frágils, que de res nos servirian ja; mes allá en lo nou port, esperan lo nostre desembarch munió de celestials esperits, que obrin las suas alas, forman novas y mes seguras y mes lleugeras naus, que 'ns transportan, no per ayguas borrascosas, sino per suavíssims y puríssims ayres al port de nostre dols y perpétuo descans.

Allí, reclinats en lo pit del Criador, contemplan los que en alas de la virtut santa á tanta altura pugan arribar, vehuen no entre mitg de glassas y ab lo reflexo d' espills, lo manantial de las hermosuras y bellesas, la qual sombra prenem aquí com resplendent llum; allí, sentintse lliures de las cadenas de la vida material, regnant no las lleys estretas del temps sino las infinitas de la eternitat; no la tempestat de las passions destructoras, sino la calma imperturbable del amor, sempre creixent, de la pau fundada en la eterna justicia, s' abrassan fraternalment los que conquistaren lo títol de sants; allí gosan, allí se dilatan, allí senten eternisarse lo seu inagotable plaher.

La esperança de eixa glorificació es la única que suavisava y destrueix la tristesa de la sentència contra l' home dictada.

Eixa esperança sembla en los cors del faels la Esglesia, quan en la festa dels morts, reunintnos en los sagrats temples, nos exita á pensar en los que 'ns avensaren en la peregrinació temporal. Ella, mare sempre compassiva, recorda que molts dels fills engendrats per la seua caritat, nutrits ab la llet de la seua doctrina, fortificats ab la gracia dels seus sacraments, foren despedits en la frontera del temps per lo dols abrás de las seuas entranyas.

¡Son morts á la terra! ¡han passat! diuhen los mortals, porque no poden veurerlos ab los ulls de la carn, despertarlos ab la carnal llengua; ¡ja no existeixen! esclaman, porque no contestan á sas preguntas, no alternan en sos discursos.

Mes no, diu la mare de sas ánimas, la

Esglesia de la veritat; no han passat los que son morts; los morts viuen; y la vida dels morts no mor ja; lo sepulcre es un bressol: el que jau en ell, comensa una vida il-limitada, no te ja de morir; la mort lo ha immortalisat; qui mor naix; lo naixement per la mort es resurrecció; y naixer per resurrecció es igual á naixer per no morir.

De lo que s' infereix que segons la Esglesia, lo bressol es mes un sepulcre, que lo mateix sepulcre, porque devant del bressol está la mort; y 'l sepulcre es mes bressol que lo mateix bressol, porque devant del sepulcre está la vida. Lo noy vé al bressol per morir, l' home va al sepulcre per resucitar. Lo bressol es lo punt per lo qual lo ser passa del no rés al sufrir; lo sepulcre es lo punt, per lo qual lo mortal passa del sufrir al gosar.

Si, 'l gosar, suposant que durant la sua peregrinació no hagi resistit á la veu del Senyor que, com diu l' Esperit Sant, *conduex al just per la recta via*; y que si del dret camí no se aparta, *li ensenya el regne de Deu: ostendit illi regnum Dei*.

No deu, donchs, estranyarnos que una escriptora del nostre temps, en unas inspiradas meditacions sobre la mort, exclamés: «Oh! quant la hora será arribada, y l' àngel de pau de aquell millor mon, que n' dihem la mort, me tocará per emportarsem lluny de la terra, no ploreu, amichs! Jo aniré ab mon pare. No ploreu sobre las mevas mortals despallas, porque jo estaré ja reunida ab la meua primitiva familia, y habitaré en lo mon admirable dels beneventurats esperits. Hauré llavors tornat á veure aquells estimadíssims sers, que he perdut aquí baix. No ploreu, porque no tindreu motiu de plorar com jo tampoch ne tinch de plorar la ausencia dels que disfrutau ja de la gloria del regne de Deu. Allí están aquells que mes endintre han estat del meu cor; allí las joyas mes preciosas de ma vida; allí está mon Jesús, allí mon Deu, als quals peus, mon Jesús me acompanyará. No ploreu; vosaltres vindreu també un jorn á reunirvos ab mí y ab mon pare. ¡Y quan vindreu, veurán també los vostres fills bri-

llar la dolsa rialla de la esperansa en vostres suplicants llabis» (1).

David, ab divina inspiració deixá escrita la verdadera fórmula de expressar lo sentiment del home que creu, quan empren la última jornada de la vida: «*La alegría ves-sa del meu cor, quan penso en las paraulas que se m' han dit: ANEM Á LA CASA DEL SENYOR*» (2).

Eix es lo fí del viatge: *la casa del Senyor*; aquella Jerusalem, edificada com la mes hermosa ciutat, junt á quals llindars, los peus del profeta estavan clavats, com si fossin de marbre.

Gloria sia per sempre á la Esglesia cristiana que en cambi de alguns saludables preceptes hermo-seja la mes negra prespectiva; la vista del sepulcre.

Si vos espanta la mort, perque no la ha-beu vista sino sentada en mitj de cadavres podrits, de ossos descarnats, tenint per fills generacions de cuchs que 's revolcan y uns ab altres se devoran, veniu y la veureu falaguera y agradosa: mireu un sepulcre cristiá: la Esglesia coloca sobre d' ell un ángel que té alsat lo bras dret, senyalan ab lo dit lo cel que mira; posició filosófica que diu, sens parlar, al que va á buscar, al parent á amich perdut dintre aquella ossaria: *no está aquí aquell que buscas: NON EST HICH; s' ha alsat ja: SURREXIT; se ha adelantat, lo trobarás en la celestial Galilea; PROCEDET CON LA GALLILEAM.*

Creu la Esglesia en la vida dels que han mort; per aco, rega ab aygua beneyda lo vas mortuori; lo rega y no se rega la llavor que se sap es ja morta; rega las cendras dels antepassats, perque aquella santa humitat alsí fins al etern un vapor que ablani las entranyas misericordiosas de Deu, y perdoni las faltas de las ánimas que visque-ren un jorn en aquellas despallas.

Moltas reflexions ocupan la nostre imaginassió nascudas de la naturalesa de la festa dels morts, totas consoladoras, totas edificans, totas fraternals.

(1) Meditacions sobre la mort, per Victoria, reyna de Inglaterra.

(2) David, salm. 121.

Eixa festa honra á la Esglesia, perque en ella se mostra especialment mare, que propia de mares es no olvidarse dels fills que s' han perdut; honra á la societat cristiana, per los sentiments fraternals que esplaya, inclinantse sobre las tombas dels germans, que ja res mundá poden donarnos; reanima nostre valor y fá llum lo sentiment de nostra dignitat, puig ¡qui dubta que l' home immortal, semblant á Deu, es mes alt y mes gloriós que l' home, que semblant á la bestia, trobés son fí en la terra!

Lo jorn dels morts es donchs, una gran llissó de filosofia cristiana; estudiem aquesta plana del llibre de la profunda, humanitaria y divina moral.

Quan las ploradoras campanas nos cridin en aquell jorn, anem á la Esglesia, no com qui vá á contemplar las despallas del amor, sino com qui vá á cobrar esperansas de vida. Aquell jorn, lo temple no sols es lo lloch en que se nos recordan nostras miserias; es la escola ahon se nos ensenya la nostra immortalitat.

EDUART MARIA VILARRASA.

+ ¡L' ÚLTIM PETÓ!

Cada cop que las campanas gemegan tocant á morts, cau de mos ulls una llágrima recordantme un fatal jorn: jorn que ma pensa no olvida y que 'm té ferit lo cor.

Los objectes que m' rodejan son fantásticas visions; los aucells perden son cant, son color perden las flors, y 'l sol que tant il·lumina s' amaga deixantme fosch. ¡Trist quadro se 'm representa pintat de negres colors!

Es lo moment que morí ma esperansa y dols consol!

Ans que l' ànima volés
m' apretá contra son cor,
y ab veu ronca 'm digué: ¡Fill!
donantme l' últim petó.

R. ROCA SANS.

LA FILOXERA.

Al comensar nostres treballs agrícoles creyem que serán ben rebuts de nostres benévols lectors uns estudis sobre la filoxera, sobre aqueixa terrible plaga que té aterrats als payssos ahont hi está desarrollada y que amenassa com altre espasa de Damocles als agricultors que fins ara han tingut la sort de escapulirse de sa poch agradable visita.

La nostra comarca que es eminentment vinícola com la major part de Catalunya, té necessitat de saber totas las noticias y estudis sobre la filoxera, per qual motiu 'ns entretindrem un poch donan á llum tots los datos que tenim adquirits, trets uns, de varias publicacions respectables y altres, fills de las nostras aficions al estudi d' aquest insecte funest.

La *Philoxera vastatrix* ó filoxera de la vinya es un insecte *monófago*, es á dir, que s' alimenta exclussivament de la sava dels ceps. Procedeix de Nort América y corresponent al ordre dels *Hemípteros*.

En Nort América viu especialment sobre las fullas y en Espanya y Fransa, lo mateix que en los demás punts d' Europa ahont hi está desarrollada, viu sobre las arrels. Y no obstan del diferent modo de viurer, está plenament demostrada la identitat que existeix entre las filoxeras de Europa y América.

Aquest insecte sofreix varias transformacions ó metamórfossis durant lo trascurs de sa vida y presenta las formas següents: 1.ª ou; 2.ª larva; 3.ª; femella ponedora, *áptera* ó sia sense alas; 4.ª ninfa; 5.ª femella alada; y 6.ª individu sexual. En l' estat de larva sofreix tres ó quatre mudas

de pell: sa forma allavoras es pareguda á la del pugó y al principi 'l seu color es d' un groch clar. Aixís que vá desarrollantse vá prenent un color mes fosch y quant ha cambiát l' última pell passa al estat de *femella ponedora*, la qual ofereix mirada ab microscopi, cert número de tuberculs colocats simétricament que li donan l' aspecte de una tortuga infinitament petita. Allavors comensa á pondrer los ouets en número de 26 á 30 morint luego que 'ls ha depositat.

Al cap de vuyt ó deu dias segons la temperatura, de dits ouets naixen novas larvas, las quals, despres de passar per las transformacions que hem indicat, se converteixen en *femellas ponedoras* que 's reproduen lo mateix que las anteriors, donant origen á cinch ó sis generacions, de manera que, en Europa desde primers d' Abril fins á primers de Novembre, una sola *femella ponedora* pot produir mes de vint millons d' aquesta classe d' insecte.

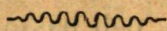
De lo dit anteriorment se dedueix que la reproducció de la filoxera de la vinya baix la forma *áptera* se verifica per medi d' ous, per qual motiu se li ha de donar la denominació de *ovípara* y á mes *parthenogénésica* tota vegada que en tal estat no 's coneix en filoxeras mascles, sent per lo tant verges per mes que ponguen ous fecundats.

Algunes larvas, ja sia per efecte de alimentació especial ja per sa propia naturalesa ó per altres causas fins avuy desconegudas, en lloch de convertirse en *femellas ponedoras* passen abants al estat de *ninfas*. Allavors la filoxera baix aquesta nova forma té 'l cos mes allargat, de color groch de taronja y ab dos apéndices de color negre violeta situats als costats á la meytat del cos. En eix estat no pon ous y al cap de quinze ó vint dias aparéix provista d' alas constituint la *femella alada*. Aquesta pon quatre ó cinch fetos denominats *pupas*, estat entremitj de l' ou y la larva, de grandors diferents de los quals naixen los individus sexuals; los mascles, de las *pupas* mes petites y las femellas de las mes grans.

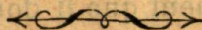
Lo lloch destinat á aquest article no 'ns

permet ferlo mes extens per lo qual ho deixarem per l' altre número.

Y.

+ LA PUBILLA DE 'N CAMPBELL.

No hi ha nena despreciable
en arrivant als disset,
ni pubilla que no tinga
mes de quatre pretendents.

Dels Garidells á Fontscaldes,
d' Alcover á Santas Creus,
¿ qui no coneix la pubilla,
la pubilla de 'n Campbell?

Gasta gandalla de seda,
faldellí de domás vert,
jipó brodat d' enticuelas,
arrecadas d' or y anell.

Córren com aixam d' abellas
apropet d' ella 'ls hereus;
¡oh! es per demés bonicoya
la pubilla de 'n Campbell!

Quatre cents jornals de terra
diu que té, y un reguitséll
de viram, cabras y ovelles
y fasina d' aiguarent.

Un trull que 'n va nit y dia,
y un molí... ¡si es per demés,
las mils lliures que 'n maneja
la pubilla de 'n Campbell!

Va al mercat en una mula
mes llampanta qu' un lluer:
¡de lluny... de lluny la coneixen
pe 'l soroll dels cascabells!

L' acompanyan, lo seu pare,
lo didot y un xavalet,
que 's lo fill de la criada
mes antiga de Campbell.

Té un génit, sí, de pubilla,
¿perqué negarho si 'l té?

mana á tort, á dret y esquerra,
fá y desfá 'l que li apareix.

Y, si algun cop la critican
son obrar, contesta, que...
—¡ pot y vol y té per ferho
la pubilla de 'n Campbell!

Diu que á son retorn de fira,
l' any passat, derrera seu,
anaven com á cabretas
un ramat de fadrinets.

Mes, ab tota parsimonia
carabassa ls' hi dongué:
¡té molta lletra menuda
la pubilla de 'n Campbell!

Quan surt de missa major,
la plassa s' omple de gent;
la mantellina que porta
¡val un futral de diner!

Uns li regalen violas,
altres roses y clavells:
¡tothom busca una mirada
de la filla de 'n Campbell!

Las cadeneras y merlas,
verderols y passarells,
se plantan frente á sa porta
á cantarli qual pot més.

Se deix veurer, tots li diuen:
—¡Deu vos guart de mal! ¿voleu
accepta' aquesta tonade
pubilleta de 'n Campbell?

Quan vé la festa major
y 'l ram seu se pose en preu,
¡quin escorcoll de butxacas!
¡quin cridá! Ningú s' enten.

Mes, quan la gralla refila
que surt ella, diu la gent:
¡feune rotllo, lloch, que balle
la pubilla de 'n Campbell!

Lo secretari del poble
unas coplas li está fent,
pera cantar ab guitarra,
violí, flauta y ferrets.

¡Si ab obsequis la marejen
jorn á jorn los masovers!
¡Deu ni dó! ¡Qui fós pubilla
y pubilla den Campbell!

—
Fins avuy cap nuvi conta
y la pretenen uns deu:

¿qual será 'l jove que puga
dir, jo soch lo seu promés?

Dels Garidells á Fontscaldes,
d' Alcover á Santas Creus,
¿quí no coneix la pubilla,
la pubilla den Campbell?

R. ROCA SANS.

CRÓNICA.

Molta memoria 's necessita pera recordar los fets ocorreguts en tants dias com han passat desde 'l primer número. Aixó fá que un s' olvidi de molts petits detalls pera fic-sarse tant solsament en las cosas que tenen alguna importancia, en lo qual hi guanyará lo senyor Alcaldeperque no tindrém lloch de molestarlo dihent si en cert punt hi ha un gat mort, si algunas donas tenen afició á traurer los llensols del llit á las finestras, si estenen roba pels balcones, si 'ls carrers están mal escombrats etc. etc. tot lo que se reasumeix en demostrar si 'ls dependents del municipi compleixen ó nó ab son deber. Nosaltres estimarém que la nostra omissió la supleixi lo zel del Ajuntament fent cumplir las Ordenanzas Municipals.

Anem donchs al grá.

..
Hem sentit alguna veu de que la nostra publicació es cara sent aixó motiu pera no suscriurers alguns. Si aixó es lo verdader motiu los dirém que lo modo de que puga ferse barata es suscrivintse lo major número, porque al publicar nostra Revista no 'ns ha mogut cap interés lucratiu y sí sols la defensa en lo que poguem de los intereses de nostra mare Catalunya y en particular los de Valls, per qual motiu anirém fent

totas las economias possibles á favor dels subscriptors aixís com ho vajan permetent los interessos de la publicació. Si hi ha algú que lo esser car ho prenga sols per pretest y no per verdader motiu de no suscriurers li direm que si bé agram molt las subscripcions, aqueix agrament es mes per la satisfacció que 'ns dona lo veurer probas de patriotisme, que per la ajuda material que 'ns poden proporcionar, no volent significar ab aixó que 'ns creguem poguer prescindir de tota protecció per mes que estiguem resoltos á vencer tota clase de dificultats pera ajudar als nostres germans d' ideas.

..
En lo número passat varem proposar la celebració d' un certámen literari per las festas de la Candela.

Si bé teniam inten d' escriurer un article demostrant la oportunitat de dit certámen, 'ns creyém rellevats de ferho en la seguretat de que tothom estará convensut de la conveniencia de celebrarlo. Proba la nostra sentada 'l qué á totas las personas que hem tingut ocasió de parlarne nos ho han aprovat, en termes, que despres d' haver consultat particularment ab individuos del Ajuntament y membres de juntas de varias de las societats de aquesta vila, han ofert ajudarnos y en aquestas horas ja 'ns hi hem dirigit oficialment. Esperem donchs que en lo próxim número podrem já donar al públich lo corresponent cartell.

..
Si bé estém convensuts de que á la comissió nombrada pera dirigir la organisació de las festas de la Candela no se li adormirá 'l guix á la gaveta, no será de més que indiquem las ideas que se 'ns acuden pera fer unas festas lo mes lluidas posible.

Una de las cosas que creyem es casi una necessitat pera donar millor aspecte á nostra antiga vila, es lo blanquejar las fatxadas de totas las casas que 'n tenen necessitat que son moltes. Si 'l Municipi s' ocupés formalment d' aquesta millora, tal vegada trobaria mes facilment de lo que sembla á

primera vista, lo medí de portarla á cap.

Una cabalgata representant algun fet notable de nostra historia com á inauguració dels festeix y una llum eléctrica en lo campaná de la iglesia de S. Joan creyem fóran també cosas que agradarian.

Agrahim cordialment la visita que 'ns han fet lo *Diario de Reus* y *El Eco del Centro de Lectura de Reus*; lo *Fomento de la Produccion Española*, lo *Romanso de Barcelona* y la *Revista del Centro Agronómico Catalan de Barcelona*; *El Eco de Badalona*; *Las Barras Catalanas* de Gracia y la *Revista Catalana de Manresa*.

La societat de la empresa del Gas té nombrat ja lo Director que se ha d' encarregar de la fabricació del fluido. Dit senyor que es l' ingenier D. Josep Borrás, ha dirigit altres fabricacions de aquesta clase y tenim noticia de que es una persona molt digne. Está establert ab la seua familia en la mateixa habitació ahont hi ha las oficinas de la societat.

També ha arribat l' empresari dels fanals públichs que ja 'ls están col·locant ab gran activitat.

Se 'ns ha demanat fessem públich que en lo *Ateneo Católico* á més de la clase d' Instrucció primaria que té oberta totas las nits, s' ha proposat obrir pera lo dia 3 de Novembre, la de Dibuix lineal y de figura.

Així mateix, la Junta de dita societat té 'l projecte d' obrir classes de Càlcul mercantil y Teneduría de llibres si 's presenta un nombre d' alumnos bastants y que estiguen preparats pera empendrer l' estudi de ditas asinaturas

Lo dia sis del próxim Novembre s' estrena en nostre teatre principal una companyia dramática que posará en escena produccions castellanias y catalanas. Es de creuer que la companyia será prou bona, tota vegada que estará dirigida per lo primer actor Don Ferrand Guerra sent la primera

actriu Donya Carolina Losada, de quals actors guarda bons recorts nostre públich. No anticipem mes detalls perque sabem 's están component los cartells-anuncis pera repartir al públich.

A la galanteria del distingit orador sagrat, Doctor D. Eduart Maria Vilarrasa rector de la Parroquia de la Concepció de Barcelona, debem lo publicar l' article sobre la festa dels morts. Lo valor literari de dit escrit es prou bona recomendació pera creuer que será llegit ab gust per nostres subscritors.

Lo dimecres passat en lo poble de Vallmoll succehí una terrible desgracia. En lo magatzem del rich propietari y fabricant d' ayguardents D. Miquel Ferré s' incendiá un bocoy d' esperit, produhint un horrorós incendi que doná per resultat la destrucció del edifici, la mort de dos treballadors y quedar ferits los pare y fill Ferré, están l' últim en un estat desesperat. Sentim la desgracia y 'ls desitjem un promte y eficás alivio.

Lo vehí poble de Alcover enguany ha festejat á Sta. Úrsula sa patrona de un modo desacostumat, logrant que 'l visités una numerosa concurrencia de vallenses á mes de molts altres forasters que hi concorreguerent de varios altres pobles. Hi va haver bonas funcions d' iglesia, quatre balls populars, la colla vella dels *Xiquets*, molts disparos d' escopeta (costum pera nosaltres no gaire prudent) y bons focs artificials que remataren ab las figuras de la Sta. Patrona y de la Mare de Deu del Remey.

Las dos principals tendas de sombrerers y gorraires de nostra vila están fent grans reformas en sos respectius establiments. Per lo que 's veu aquest hivern nos podrém cubrir lo cap ab pochos quartos per que la competencia que 's fan posán la botiga qui pot mes bonica es natural que segueixi en la venda de las mercaderias.